

Indre Fosen kommune
Leksvik helsesenter
7120 Leksvik

Dato: 04.04.2019
Saksnr. 18/2125

Leksvik helsesenter - tilsynsrapport

Folkehelse Fosen fører tilsyn etter forskrift om miljørettet helsevern i Leksvik kommune, og det ble gjennomført tilsyn ved Leksvik helsesenter **26. februar 2019**. Deltakere under tilsynet var Reidun Hindrum (enhetsleder), Marit Aalberg (virksomhetsleder), Rune Berg (fagleder bygg og eiendom), Per Olav Foss (avdelingsingeniør bygg og eiendom), Mildrid Meyer (renholdsleder), Jutta Sacklowski (verneombud) og Geir Riseth (eldrerådet). Fra Folkehelse Fosen stilte Eli M. Mælan.

Det fattes 3 vedtak og gis 5 merknader etter tilsynet.

Grunnlag

- Forskrift om Miljørettet helsevern av 25. april 2003 nr 486
- Lov om folkehelsearbeid (folkehelseloven) av 24. juni 2011 nr 29

Omfang

Det ble gjennomført befarings i sykehjemmets avdelinger
Det ble også gjort en gjennomgang av internkontrollsystemet.

Definisjoner

Avvik: Mangel på oppfyllelse av krav fastsatt i eller i medhold av lov eller forskrift

Merknad: Et forhold som ikke vurderes som et avvik, men som tilsynsmyndigheten mener det er nødvendig å påpeke for å ivareta lovverket.

Leksvik sykehjem

Leksvik sykehjem har 32 langtidsbeboere og 8 korttidsplasser. Sykehjemmet er bygd ut og renoverert over flere år, fra 60-tallet og fram til siste fløy ble påbygd i 2012.

Befaring

Det ble gjort en befaring ved sykehjemsavdelinger og teknisk rom. (Følgende oppsummering er ikke uttømmende).

Inngangsparti – merknad 1

Det skal være skiltet til et sykehjem/omsorgsboliger slik at besøkende og pårørende enkelt kan finne fram. Det skal være P-plasser for gjester i tilknytning til innganger, og en andel av disse skal være HC-plasser. Inngangspartier skal ha egnet lys og mulighet til å kontakte personalet hvis døra er låst. (calling, telefonnr, ringeklokke e.l.) Det er viktig at inngangspartier er uten trinn og har sandfangrist og tepper som tar til seg fuktighet og smuss. Det er viktig å ha god rengjøring av mattene, med daglig støvsuging og jevnlig rensing/vasking av matter. Disse må være snublefrie for å unngå fallulykker. Alle innganger ved sykehjemmet bør gjennomgås og vurderes ut fra disse kriteriene.

Ved Leksvik sykehjem er det skiltet fra hovedveien og til parkeringsplasser på baksiden av bygget, men det er ikke skiltet videre til hovedinngang eller til andre innganger. Det er ikke tilrettelagt for parkering ved hovedinngangen, og da er det spesielt viktig at skilting er på plass både til hovedinngang og til inngang for de med behov for heis. Her må det også være kontaktmuligheter hvis døra er stengt. Det er i tillegg behov for en gjennomgang av skilt inne på sykehjemmet, som viser hvor de ulike avdelingene er.

Fellesareal ute og inne

Materialvalg – merknad 2

Det er fellesstuer/oppholdsrom for beboere ved både langtids- og korttidsavdelingen. Det er viktig å vurdere materialvalg både på gulv, vegger og tak i korridorer og andre fellesrom. Vegger må tåle at ulikehjelpemidler kan dunke borti. Bruk av fendere og hjørnebeskyttelse er viktig for å unngå småsår som gir et utrivelig og slitt preg. Dette var gjennomført i varierende grad, og det bør lages en plan med en vurdering av behovet for beskyttelse i ulike lokaler, og for utbedring av dagens skader. I følge det vi så på befaring, var gulvet godt ivaretatt. Det var vannbestandig gulvbelegg på bad og kjøkken, og linoleum i andre arealer. Det er viktig å utbedre småsprekker i gulvbelegg snarest mulig hvis dette oppstår, for å unngå at vann trekkes inn og gir problemer med f.eks. muggsopp.

Lydmiljø – avvik 1

Fellesrom på et sykehjem må ha et lydmiljø som gir gode forhold for samtale. Eldre kan ha problemer med hørselen, eller det kan være andre forhold, som gjør at taleoppfattelsen blir dårligere. Ei fellesstue på langtidsavdelingen ble trukket fram som problematisk i så henseende. Her må det lages en plan for å utbedre taket, slik at lyden blir bedre. Se også vedlegg 2a og 2b for ulik montering av lydplater, og påvirkningen dette gir på lydbølgene.

Det pålegges retting av avviket, se vedtak 1 side 6.

Det er eget **kjøkken** ved sykehjemmet, som leverer mat til avdelingskjøkken/fellesstuer, omsorgsboliger og til utkjøring av mat. Avdelingskjøkken og hovedkjøkken skal ha mulighet for hygienisk oppbevaring, produksjon og servering av mat. Mattilsynet har regelmessig tilsyn med kjøkken og matservering.

Uteområdet skal være rent og ryddig. For beboere er det viktig at uteområder og hager er tilgjengelig med rullator, rullestol e.l. Det bør være benker for hvile og rekreasjon, med både sol og skygge gjennom dagen.

Beboerrom

Støttehåndtak - merknad 3

Alle beboere har enerom. Rommene består av et inngangsparti inn til et sove-/oppholdsrom. Det er eget bad til hvert rom. De badene som nylig er renoverte, har bedre utforming av støttepunkter. Det er viktig at sykehjemmet gjør en gjennomgang for å sikre seg at alle bad har et minimum av støttehåndtak. På langtidsavdelingen tilhører seng og nattbord sykehjemmet, men beboer tar med andre møbler etter eget ønske. På korttidsavdelingen tilhører alle møbler sykehjemmet.

Psykososiale forhold

Beboere ved et sykehjem skal ha gode psykososiale forhold. Det skal være en døgnrytme som kan tilpasses individuelt, innenfor et rammeverk. Dette innbefatter måltider, aktivitet, hvile, sosialt samvær og søvn. Det skal være et tilbud om aktivitet som kan passe ulike mennesker, både menn og kvinner, relativt spreke og beboere med ulike funksjonsnedsettelse. Det må finnes fellesrom og rom for aktivitet både inne og ute for å ivareta ulike behov. Det skal skapes en hverdag for hver enkelt, med opplevelser, samvær og egentid slik hver beboer ønsker det. Det legges vekt på å ta imot nye beboere på en god måte og bli godt kjent med dem for å kunne tilrettelegge dagene best mulig for hver enkelt. Pårørende er viktig i dette arbeidet, spesielt for demente.

Det er ansatt to aktivitører ved Leksvik sykehjem, som sammen med flere frivillige organisasjoner gir et godt aktivitetstilbud til beboerne. Det er en egen plan for aktivitetene, med andakt, sang og musikk, bingo og sommerfest. Det er turer til setra og på kino. Det er en sansehage, tilbud om gåturer og ulike besøk som babysang og barnehagebarn.

Vold og mobbing mot eldre er en vanskelig problemstilling. Det bør derfor etableres rutiner og retningslinjer for å avdekke og håndtere slike forhold.

Det er jevnlig tilbud om frisør, fotpleier, tannpleier mv. for beboerne ved sykehjemmet.

Tekniske anlegg

Ventilasjon og varme styres ved Sentral Driftsovervåking, SD-anlegg. Vaktmester har oversikt og får melding hvis det oppstår feil. Det er vannbåren gulvvarme ved helsesenteret, med mulighet for temperaturregulering for hvert rom.

Det er balansert ventilasjon ved hele helsesenteret, fordelt på 5 anlegg. Ventilasjonsrom skal være ryddige og ikke være et lagerrom. Ventiler vi så under befaringen var rengjort. Det er per i dag ikke mulig å bruke ventilasjonsanlegget til kjøling ved høy varme ute.

Det ble ikke foretatt målinger av lys under befaringen, men inntrykket er at det er godt lys. Alle lyskilder skal være byttet ut til nye ledlys. Lysforhold bør være et punkt på vernerunder.

Det har vært rutiner for forebygging av legionella med gjennomskylling med varmt vann, klorlegging av dusjhoder og -slinger. Dette er nå skiftet ut med et Apurgo-system. Apurgo virker ved at ladede sølv- og kobberioner binder seg til bakteriene slik at de dør. Det første året Apurgo er i bruk er det ekstra oppfølging med prøvetaking fra dem som leverer systemet.

Det er etablert ulike serviceavtaler, bl.a. for å ivareta ventilasjon, heis, ledelys og skadedyrforebygging.

Gruppe 1 – luftkvalitet – avvik 2

På gruppe 1, skjermet demensavdeling, er det generelt dårlig luft. Det er ikke fungerende ventilasjon, men dette skal installeres i 2019. Det mangler også solavskjerming, og det blir svært varmt om sommeren. Det må gjøres en gjennomgang av både ventilasjon og solforhold, for å bedre forholdene.

Det pålegges retting av avviket, se vedtak 2 side 6.

Radon – merknad 4

I bygninger hvor det ikke er målt høye radonverdier, er det likevel viktig å følge opp med målinger ca hvert 10 år. Radonmålinger skal tas om vinteren og stå 2-3 måneder. Dette bør derfor gjøres vinteren 2020, hvis det ikke finnes målinger fra siste ti år.

Renhold

Indre Fosen kommune har egen renholdsleder med både fagansvar og personellansvar. Ved Leksvik sykehjem er det ingen av renholderne som har fagbrev, men de har jobbet der lenge. Alle renholdere tilbys ulike kurs og fagsamlinger. Det finnes rutiner for daglig renhold, periodisk renhold og hovedrengjøring. Hovedrengjøring er fordelt over hele året, og rutiner og dokumentasjon skal sikre at ingen steder bli uteglemt. Områder som ikke rengjøres, skal kartlegges og krav om renhold må vurderes (f.eks. svært høye steder som må rengjøres med lift). Det er egne rutiner for smitterenhold, og disse blir gjennomgått for å sikre både anonymitet, riktig smitterenhold og beskyttelse for ansatte. Alle rutiner og planer innen renhold skal være tilgjengelig for ansatte, og vikarer og nytilsatte skal kunne gjøre seg kjent med arbeidsoppgaver og ansvarsforhold. Renholdet vil etter hvert bli registrert i fagsystemet Famac Web, som er basert på renholdsstandarden INSTA 800 (se nedenfor).

Kjemikalier – merknad 5

Kjemikalier skal i utgangspunktet oppbevares utilgjengelig for beboere. Kjemikalier til renhold skal være innelåst eller under oppsyn på renholdstralle. Midler fra store kanner skal kun overføres til flasker med original merking / påklistret varemerke. WC-rens mv, som pleierne ønsker tilgang til, bør helst stå på et skyllerom e.l. Det skal ikke stå rundt i korridorer på sykehjemmet, og hvis det skal stå på beboerbad er det viktig at det står slik at beboerne ikke har tilgang. Dette er helst høyt i et skap, eller oppå skapet. Det bør gjøres en gjennomgang for å vurdere dagens rutiner for oppbevaring av renholdsmidler.

Internkontrollsystem (ik-system) – avvik 3

Rissa og Leksvik kommuner ble slått sammen til Indre Fosen kommune fra 2018. Det skal etableres mange felles systemer, blant annet ik-system for drift av sykehjem. Det finnes mange rutiner i dag, som bør vurderes og samkjøres. Mange rutiner kan og bør være like, men ulikheter ved sykehjemmene skal også speiles i ik-systemet. En gjennomgang av alle eksisterende rutiner er også med på å sikre at alle områder blir dekt.

Det gjennomføres i dag faste vernerunder, hvor fokus er både fra den ansattes ståsted og fra beboers ståsted. Det bør vurderes om dette fortsatt skal gjøres felles, eller om det er hensiktsmessig å foreta to vernerunder med ulikt fokus.

Indre Fosen kommune bruker Risk Manager til å registrere rutiner og avvik for drift, og helpdesk til mindre saker og vedlikehold. I tillegg benyttes pasientprofil til å registrere avvik som gjelder person, som ulykker eller nestenulykker. Det er mulig at Risk Manager vil bli skiftet ut med et tilsvarende program, men arbeidet med rutiner kan likevel fortsette for å bli overført til det nye systemet når og hvis dette endres.

Til å registrere bygningsmessige forhold benyttes programmet Famac Web. Her er materialvalg og behov for vedlikehold registrert, og renholdsbehov og –frekvenser vil legges inn etter hvert. Det er viktig at ansatte som skal bruke disse systemene får tilstrekkelig opplæring i systemene, og at både ledelse og ansatte er kjent med egne rutiner og eget internkontrollsystem.

Det pålegges retting av avviket, se vedtak 3 side 6.

Risikovurdering

Det er gjennomført risikovurdering ved sykehjemmet (ROS-analyse), som en del av kommunens risikovurdering. Brannvernopplæring og evakueringsplaner er en del av dette. Det er viktig at dette gjentas jevnlig for å sikre beredskapen. Metoden kan også brukes på andre områder som for turer eller tekniske anlegg.

Konklusjon

Vi vil bemerke at vi har valgt å ha fokus på forbedringspunkter i denne rapporten, og positive sider ved innemiljøet kommer derfor ikke nødvendigvis fram. Rapporten er ment å være til hjelp for det videre arbeidet med miljørettet helsevern ved helsesenteret.

Varsel om vedtak / vedtak

Lovhjemmel:

§§ 7, 10, 12 i Forskrift om miljørettet helsevern

§§ 14, i Folkehelseloven

Vedtak 1 – Lydmiljø

Lydmiljøet på gjeldende fellesstue må utbedres.

Kommentar

Slik det ble vurdert på befaringen, var det taket som var hovedårsaken til støyproblemene. En himling med lydplater vil bedre forholdene. Se vedlegg 2a og 2b for ulik montering av lydplater, og påvirkningen dette gir på lydbølgene.

Vedtak 2 – Luftkvalitet Gruppe 1

Luftkvalitet og temperatur på gjeldende avdeling må bedres.

Kommentar

Dette arbeidet er i gang, men det bes om en tilbakemelding når det er gjennomført.

Vedtak 3 – internkontrollsystem

Internkontrollsystemet i Risk Manager må gjennomgås, rutiner som mangler må utarbeides.

Kommentar

Revisjon av ik-systemet har blitt utsatt i forbindelse med kommunesammenslåinga. Det er nå tid for gjennomgang og revidering av ik-systemet for sykehjem i kommunen. Det er bedt om å få frist til ut 2019 for å ferdigstille dette arbeidet.

Merknad 1 – inngangsparti

Se side 2.

Merknad 2 – materialvalg

Se side 2.

Merknad 3 – støttehåndtak

Se side 3.

Merknad 4 – radon

Se side 4.

Merknad 5 – kjemikalier

Se side 4.

Send gjerne kopi av resultatet til Eli M. Mælan.

Klagerett

Hvis dere opplever at det er faktiske feil i denne rapporten, ber vi dere ta kontakt snarest for å rette dette opp. Hvis vi ikke har mottatt en henvendelse fra dere om faktiske feil e.l. innen 15. april. 2019, anses vedtaket som fattet. Dere må gi skriftlig tilbakemelding om oppfylte tiltak senest innen **31. desember 2019**.

Hvis dere er uenige i vedtaket, har dere klagerett. Fristen for å klage er 3 uker etter frist for uttalelse, dvs. innen 13. mai 2019. Dette er i henhold til Forvaltningsloven. Dere finner mer om klageretten i vedlegget *Melding om rett til å klage over forvaltningsvedtak*.

Dersom det ønskes ytterligere diskusjon omkring rapporten kan det tas kontakt med folkehelse Fosen ved Eli M. Mælan.

Med vennlig hilsen

Arnfinn Seim
konstituert overlege
Folkehelse Fosen

Eli Margrethe Mælan
miljøhygieniker
Folkehelse Fosen

Dette dokumentet er godkjent elektronisk

Vedlegg 1: Melding om rett til å klage over forvaltningsvedtak
Vedlegg 2a og 2b

Kommentar til vedlegg 2a og 2b

Lydbølger har ulike bølgelengder som oppfører seg forskjellig i et rom. For å skape et godt lydmiljø må alle frekvenser dempes. For å dempe de lange bølger, må taket ha en god himling. For å dempe mellomsjiktet av lydbølger, er vegger, møbler og gardiner også viktig. Vedlegg 1a viser demping av lydbølger når lydplate er montert direkte på hardt tak. De lengste lydbølger dempes dårlig. Vedlegg 1b viser lydplate montert 210 mm nedhengt fra hardt tak. Nå dempes de lange lydbølger godt. Mellomsjiktet og korte lydbølger har omtrent samme demping ved begge monteringer.